

สนามแข่งแห่งเหตุผล

ทิพย์ ปิงเจริญกุล

‘นักพูด’ ก็เหมือนนักกีฬาที่ลงแข่งขันในสนามว่าจว่าด้วยการลับเหตุผล ร้อยพันให้คมกริบ เพื่อหักล้างกันจนวินาทีสุดท้ายก่อนหมดเวลา หาใช่แค่ฝีปากกล้าก้าวร้าว เพราะนั่นคือการใช้อารมณ์ ไม่ใช่เหตุผลเช่นวิธีของนักพูดที่ดี

โอกาสที่เราได้พบกับเยาวชนนักพูดคนเก่งจากรัฐจามจุรี ความฝันตั้งแต่ครั้งยังเป็นนักเรียนที่อยากจะเป็นนักพูด เธอเลือกทางเดิน ลงมือฝึกหัด ทุ่มเทใจสู้มาหลายสนามแข่งขัน กว่าจะมาถึงวันนี้ที่น่าภูมิใจเหลือเกิน

‘พิม-ทิพยา ปิงเจริญกุล’ สาวเก๋วัย ๒๒ ปี เธอเป็นนิสิตคณะอักษรศาสตร์ หลักสูตรนานาชาติ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ ๔

ก้าวสู่เวทีนักพูดตั้งแต่อายุยังน้อย ปัจจุบันเธอเป็นนักพูดรุ่นเยาวชนที่น่าจับตาทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ขณะมาแล้วหลายการแข่งขันได้สาระวาที ทั้งในและต่างประเทศ ได้รับเชิญเข้าร่วมประชุมเยาวชนนานาชาติในนามประเทศไทย

และล่าสุดที่น่าภูมิใจกับเธอมาก ๆ คือเธอได้รับเชิญให้เป็นวิทยากรอบรมได้สาระวาทีและการกล่าวสุนทรพจน์ ใน Harvard Debate Council Summer Workshop 2014 ที่จัดขึ้นโดยมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ที่บอสตัน สหรัฐอเมริกา

จุดเริ่มต้นความฝันยิ่งใหญ่ของเด็กตัวเล็ก ๆ คนนี้ เกิดขึ้นเมื่อครั้งที่เธอได้มีโอกาสได้รับทุนแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและเรียนภาษาอังกฤษ ๕ สัปดาห์ของ Nudgee International College ร่วมกับโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา ที่เมืองบริสเบน ประเทศออสเตรเลีย

“ตอนนั้นเรียนอยู่ที่โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา พิมเรียนที่นี่ตั้งแต่อนุบาล ๑ จนถึงม.๖ เลยค่ะ

...แล้วตอนม.๓ ก็ได้ไปเรียนแลกเปลี่ยนที่ออสเตรเลียช่วงสั้นๆ แล้วก็ไปเห็นเขาได้สาระวาทีกัน

...เราคิดว่าเราเก่งมาก เด็กตัวแค่นี้ แค่อยู่นั่นเรื่องการเมือง เรื่องสิทธิมนุษยชน เรื่องการค้าเสรี ทุกเรื่องบนโลกนี้แล้วมีผู้ใหญ่หนึ่งฟัง

...พอเรากลับมาเมืองไทย เราก็มาบอกครูที่สารสาสน์ฯเลยคะ ว่าอยากได้สาระวาทีภาษาอังกฤษ ซึ่งตอนนั้นยังไม่มีความรู้ว่าได้สาระวาทีคืออะไร แต่คุณครูก็ใจดีมาก ช่วยหาเวทีแข่งขันระดับประเทศไทย แล้วส่งหนูไปเลยคะ

...ครั้งนั้นหนูได้อันดับที่ ๓ จากท้ายคะ ก็เสียใจนิดหน่อย แต่ก็คิดว่าคนอื่นจะเก่งสักเท่าไรเรียว พิมคิดว่าเราจะพูดเก่งอย่างเดียวไม่ได้หรอก จะต้องทำอย่างอื่นเก่งด้วย ก็เลยกลับมาฝึกฝนตัวเองคะ”

เมื่อนักเรียนมัธยมปลายคนหนึ่งมุ่งมั่นและกล้าหาญที่จะเลือกเป็นในสิ่งที่เธอรัก และพร้อมทุ่มเทหนักเพื่อทำให้ได้ดีที่สุดให้เต็มศักยภาพ โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา ผู้บ่มเพาะมาแต่อดีต ออก ก็พร้อมส่งเสริมแบบสุดกำลัง

นอกจากอาจารย์ผู้มีความเชี่ยวชาญช่วยกันติวเข้มเรื่องความรู้รอบตัวแล้ว ทางโรงเรียนก็ยังจัดสรรสนามแข่งขันฝึกซ้อมลับฝีปากเธอให้พัฒนายิ่งขึ้น

“พิมเริ่มฝึกการพูดสุนทรพจน์ การเล่านิทาน โดนโค้ชที่สารสาสน์ฯบังคับให้อ่านหนังสือพิมพ์ทุกวัน เขียนบทความทำวิจัย

...แล้วก็พยายามทำกิจกรรมในโรงเรียนเยอะมาก เพื่อให้ตัวเองมีตัวตนและเพื่อเก็บเกี่ยวประสบการณ์ด้วย

...จริงๆพิมไม่ใช่คนมั่นใจในตัวเองมากนักนะคะ จริงๆช็อกกลัวด้วย แต่ด้วยความที่เป็นคนที่คิดจะทำอะไรแล้วทำจริง จัง ไม่ใช่คนทำอะไรแล้วเบื่อง่ายอะไร

แล้วทั้ง พยายามฝึกฝนตัวเองจนมาวันนี้

...และพิมต้องขอบคุณโรงเรียนสารสาสน์เอกตรามากคะที่สนับสนุนพิมทุกอย่าง ส่งพิมไปแข่ง อยากทำอะไรได้เลย เป็นสปอนเซอร์ให้ ไม่ได้รางวัลอะไรกลับมาก็ไม่เคยว่า ยังพร้อมสนับสนุนอย่างเต็มที่ตลอด ถ้าไม่ใช่เพราะโรงเรียน ถ้าไม่ใช่เพราะคุณครู พิมคงไม่มาเป็นถึงวันนี้ ขอขอบคุณจริงๆคะ”

จากการแข่งขันได้สาระวาทีภาษาอังกฤษครั้งแรก ได้อันดับ ๓ จากท้ายรายชื่อ มาครั้งที่ ๒ เธอสามารถคว้าตำแหน่งที่ ๑๖ ที่ ๔ และพัฒนาต่อเนื่องจนมาเป็นอันดับที่ ๒ ของประเทศ

เมื่อชีวิตก้าวเข้าสู่การศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เธอก็ก้าวเข้าสู่การแข่งขันได้สาระวาที ภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษา ระดับประเทศ และระดับนานาชาติอย่างเต็มภาคภูมิ

เคล็ดลับการเป็นนักพูดที่ดี ที่มีประสิทธิภาพนั้น นอกจากทั้งหมดทั้งมวลที่เธอเล่ามาแล้ว ยังมีข้อสำคัญอีกประการที่หลายคนหลงลืมไปอย่างง่าย ๆ นั่นคือการเป็นนักฟังที่ดี

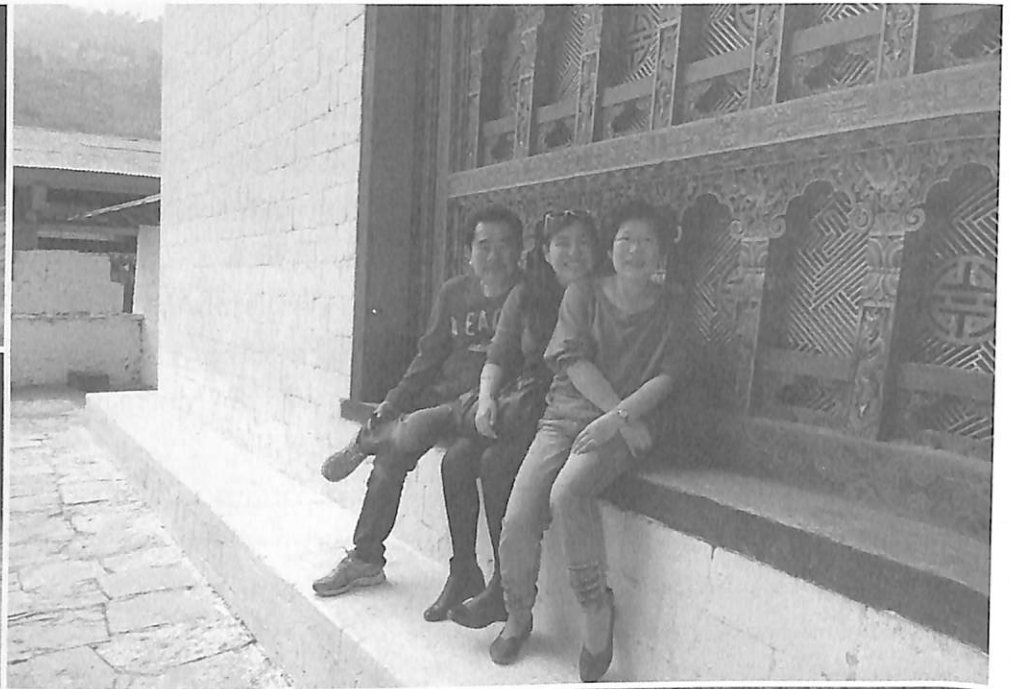
“ตอนฝึก นอกจากฝึกพูดแล้ว ก็ต้องฝึกฟังด้วยนะคะ สำคัญมากเลย

...เราอาจจะมองว่าน่าเบื่อ แต่อย่างเวลาที่เรานั่งกินข้าวกับผู้ใหญ่ แล้วฟังเขาคุยกันเรื่องเศรษฐกิจ หรือเรื่องอะไรๆต่างๆนานา ถ้าเราหยุดฟังสักนิด จะทำให้เราได้รู้จักโลกที่เราไม่เคยรู้มาก่อน

...พอเราได้รู้ความรู้อื่นๆที่เราสนใจ เราก็กลับมาหาความรู้เรื่องนั้นศึกษาเพิ่มเติมเอง แล้วก็พัฒนาความคิดต่อ

...จึงทำให้การได้วาทีที่ต่างกับการเถียง การเถียงคือการเถียงข้างๆคูๆ ไม่มีเหตุผล ไม่มีข้อมูลใดๆมารองรับ

...ส่วนการได้วาที คือการรวมของ ๓ อย่าง คือ เนื้อหาสาระ มารยาท ต้อง

สุภาพ ใจเย็น มีหลักการ และวิธีการ
นำเสนอข้อมูลอย่างน่าสนใจ”

นักพูดคนนี้ได้มีแต่ประสบการณ์
เข้มข้นหน้าไม้คั่นเวทีเท่านั้น ประสบ
การณ์อื่นๆเธอก็ไม่หวั่น ด้วยการเป็น
ตัวแทนประเทศไทยเข้าร่วมการประชุมลูก
เสืออาเซียนครั้งที่ ๒ ณ กรุงจาการ์ตา
ประเทศอินโดนีเซีย

“เคยเข้าค่ายลูกเสือสนุกมาก ตลก
มากค่ะ เติ้นท์ที่พักอยู่ห่างจากห้องน้ำ ๑
กิโลเมตร เวลาจะไปอาบน้ำก็ต้องเดินไป
หรือไม่ก็ปั่นจักรยานไปค่ะ แล้วห้องน้ำ
ก็มีประตู แต่ล็อกไม่ได้ (หัวเราะ)

...นอกจากทำกิจกรรมในค่ายแล้ว
เขาก็พาเราไปทำกิจกรรมนอกค่ายด้วย
ไปดูวัฒนธรรมชุมชนของอาเซียน ที่
อินโดนีเซียค่ะ

...ได้เจออะไรที่ไม่เคยเจอ อย่าง
เช่น ทำไมพระอาทิตย์ขึ้นแล้ว แดดสว่าง
จ้า แต่เพิ่ง ๖ โมงเช้าเองค่ะ นอนต่อ
ไม่ได้เลยล่ะ

...คุณพ่อคุณแม่(พอ-สาวตรี ปิง
เจริญกุล)ก็เลี้ยงพิมมาแบบลุยๆ สอนให้
รู้จักความลำบาก คุณพ่อคุณแม่สอนให้
รู้จักรับผิดชอบตัวเองให้ได้

...คนอื่นอาจจะมองว่าเราเป็นคุณ
หนูนะค่ะ แต่คุณพ่อบอกเสมอว่า คนที่
รู้จักความลำบาก จะใช้ชีวิตแบบไม่ลำบาก
เพราะเขาจะสามารถปรับตัวได้ดี โดยไม่
ได้คิดว่าเป็นความลำบากเลย เราจะมอง
ว่าเป็นเรื่องเรื่องหนึ่งที่เข้ามา แล้วเราก็
ต้องผ่านมันไปให้ได้”

การได้สาระวาทีที่ว่ายากแล้ว เรื่อง
ภาษาอังกฤษ ก็ยังเป็นอีกโจทย์ที่หนักได้
สาระวาทีที่จะลงแข่งขันในเวทีนานาชาติ
จะต้องฝึกปรือให้ชำของคล่องปรือ

“พิมโตมากับการ์ตูนฝรั่งค่ะ เซซา
มิสตรีท (Sesame Street) บาร์นีย์
(Barney) ซึ่งตอนนั้นยังไม่มีภาษาไทย
หนูก็ดูแต่ภาษาอังกฤษมาตลอด ชอบ
มาก ก็เลยได้สำเนียงแบบฝรั่งมา

...แล้วพอมามาเข้าเรียนที่โรงเรียน

สารสาสน์เอกตราซึ่งเป็นโรงเรียนไบลิงกวล
แห่งแรกของประเทศไทย อันนี้หนูภูมิใจ
มากค่ะ ก็ทำให้เราได้ฝึกภาษาอังกฤษมา
ตลอด ก็เลยทำให้ภาษาอังกฤษค่อนข้าง
ดีอยู่แล้ว”

การได้สาระวาที ถือเป็นที่พอใจอย่าง
หนึ่งที่มีกฎกติกาเป็นสากล มาตรฐาน
เดียวกันทั่วโลก

กติกา คือ มีสองฝ่าย ฝ่ายเสนอ
และฝ่ายค้าน ฝ่ายเสนอจะมีสมาชิก ๓
คน คือ ประธาน รองประธาน และผู้
สนับสนุน

โดยเริ่มจากประธานพูดก่อน ตาม
มาด้วยรองประธาน และก็ผู้สนับสนุน
แล้วก็จบด้วยประธานอีกครั้ง โดยมีก่า
หนดแต่ละช่วงไว้ ค่ะเนนสำหรับการพูด
เต็ม ๑๐๐ คะแนน แต่การจะทำให้ได้
สัก ๘๐ ก็เป็นเรื่องยากมากเหลือเกินแล้ว

ขึ้นลงเวทีการแข่งขันได้สาระวาที
มามากมาย ญัตติที่คุณทิพย์ยังประทับใจ
ใจถึงวันนี้ คือญัตติที่ต้องใช้จินตนาการ

สูง ในหัวข้อ “หากความฉลาดสามารถถ่ายทอดกันได้เหมือนกับเลือด สภาแห่งนี้คิดว่าเราควรอนุญาตให้มีการซื้อขายความฉลาดกันได้”

“ญัตติดีตกมากค่ะ คือเป็นเรื่องที่ไม่มีอยู่จริง และเป็นไปไม่ได้ ไม่รู้จะไปหาข้อมูลยังไงเลยคะ งานนี้เลยต้องมโนเลยคะ (หัวเราะ)”

...แต่ต้องมโนอย่างมีสาระนะคะ ต้องหาความรู้เรื่องเลือด ต้องบอกว่าประโยชน์ของความฉลาดคืออะไร แบ่งเป็นบล็อกๆใหม่ สนุกมากค่ะ”

จากนักไต่वाที่ คุณทิพยาก็ก้าวเข้าสู่วงการนักพูด จากการได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมเยาวชนนานาชาติหลายต่อหลายครั้ง วงการได้สาระวาทีและวงการนักพูดแทบจะไม่หนีห่างจากกันมากนัก เป็นกลุ่มคนใกล้ชิดๆกัน แต่พัฒนามาสู่ความเป็นมืออาชีพมากยิ่งขึ้น

“เราเข้าร่วมการประชุมที่มีความ

เป็นทางการสูงมาก เรื่องที่คุยแต่ละเรื่องนั้นสำคัญและยาก คำถามแต่ละคำถามยากมาก จนอยากจะร้องไห้เลยคะ

...ปีแรกที่หนูไปพูดถึงเรื่องการเชื่อมโยงอาเซียนเพื่อร่วมกันพัฒนาเศรษฐกิจ ต้องเตรียมตัวหนักมากคะ

...ถึงจะต้องเตรียมตัวเพื่อไปพูดในการประชุมต่างๆ แถมยังต้องเรียนอักษรซึ่งก็ต้องอ่านหนังสือเยอะมาก แต่พิมก็ไม่เคยคิดว่าเป็นความหนักหนาสาหัส แต่พิมคิดว่าเป็นโอกาสที่ทำให้เราได้ลองทำสิ่งที่เรารัก จะมีเด็กสักกี่คนที่จะมีโอกาสไปนั่งประชุมเรื่องสำคัญในระดับนานาชาติกับคนเก่งๆจากหลายประเทศแบบนี้

...หนูคิดว่าหนูโชคดีมากที่ผู้ใหญ่ให้โอกาสมาตลอด ทำให้หนูได้ประสบการณ์มากมายแบบนี้”

จากความทุ่มเททั้งหมดที่ผ่านมา ทำให้เธอกลายเป็นดาวดวงน้อยจากประเทศไทย ที่ส่องแสงสะท้อนไปไกลถึงมหาวิทยาลัยอันดับต้นๆของโลก อย่าง

Harvard University

โดยได้เชิญให้เธอเป็นวิทยากรอบรมได้สาระวาทีและการกล่าวสุนทรพจน์ ใน Harvard Debate Council Summer Workshop 2014 ที่จัดขึ้นโดยมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ที่บอสตัน สหรัฐอเมริกา

“ตอนแรกตั้งใจจะเขียนจดหมายเข้าไปขอสมัครเรียนคอร์สการพูด ‘Public Speaking and Argumentation Workshops’ ของ Harvard ค่ะ เพราะว่ามันที่ Harvard A ชนะการไต่वाที่สาระทีม World University Debate ก็เลยสนใจอยากมาเรียนกับที่นี่คะ

...นักพูดหลายๆคนอาจจะลงแข่งขันของอังกฤษ แต่สำหรับหนู หนูชอบนักได้สาระวาทีของฮาร์วาร์ด หนูได้มากับการเปิดยุทธนาการได้สาระวาทีของฮาร์วาร์ด ทำให้คิดมาตลอดว่า ถ้าเราได้ไปลองไต่वाที่กับโค้ชของเขา จะดีมากคะ

...หนูอยากเรียนมาก แต่คนเต็มแล้ว และหนูอายุเกิน หนูก็เขียนไปอ้อน

วอน ส่งโปรไฟล์ไป บอกว่าเราอยากเรียนจริงๆนะ เขียนอีเมลยาวมาก ๆ ค่ะ บอกว่าพร้อมทำทุกอย่างเพื่อที่จะได้ไปเรียนที่นั่น ถ้าได้เรียนที่นั่นก็จะตั้งใจเรียนเต็มที่...สุดท้ายเขาอีเมลกลับมาว่า มาสอนไหม เรามีเวิร์กช็อป 'Harvard Debate Council Summer Workshop 2014' พอดี ซึ่งสอนคนทั่วไปที่สนใจ

...ตอนนั้นยังไม่ดีใจนะค่ะ คือคิดว่ามาหลอกหรือเปล่า เรามีความกลัวอยู่แล้วค่ะ แต่ก็วันแล้วเดินทางไปเลยค่ะ โดยไปลงเครื่องที่เท็กซัสก่อน เพราะมีญาติอยู่ที่นั่น

...วันไปฮาร์วาร์ด นั่งเครื่องบินไปบอสตันคนเดียว ตื่นเต้นมาก แต่คุณยายใจดีมาก บอกว่าไม่เป็นไร ถ้าไม่ได้สอนจริง จะให้ลุงไปซื้อตั๋วให้แล้วบินกลับมาเท็กซัสเลย แล้วเที่ยวต่อที่นี้ โชคดีที่มีครอบครัวคอยสนับสนุนทุกอย่าง

...แต่พอไปถึง เขามารอรับค่ะ จะได้ไปสอนแล้ว ดีใจมากค่ะ (ยิ้ม)

จากการพลาดโอกาสเข้าเรียนคอร์สการพูดกับฮาร์วาร์ดยูนิเวอร์ซิตี เรื่องราวกลับตาลปัตร มาเป็นถูกเชิญให้ไปเป็นวิทยากรแทน เรื่องตลกเกิดขึ้นกับเราได้อย่างไม่คาดคิดเสมอ

"ทางฮาร์วาร์ดเขาให้เงินค่าสอนด้วยนะค่ะ ให้ตัวเครื่องบิน ให้ที่พัก อาหารในวันหยุดถ้าอยากไปไหนก็มีรถพาไปด้วย มีสตาร์บัคส์มาแขวนไว้หน้าห้อง ตื่นเช้ามามีอาหารบุฟเฟต์เหมือนโรงแรมเลย เขาดูแลเราเหมือนอาจารย์ฮาร์วาร์ดคนหนึ่งเลยค่ะ

...แต่พอสอนจริง ก็หนักมากค่ะ สอนตั้งแต่ ๘ โมงถึง ๒ ทุ่ม อาจารย์ที่มาสอนทุกคนเป็นด็อกเตอร์ หมอ ยกเว้นหนู เครียดมากค่ะ

...ก่อนจะเข้าสอนหนูจะเตรียมตัวทำเพาเวอร์พอยต์มาก่อน แล้วก็จะเข้าไปขอคำปรึกษาหัวหน้าทีมชื่อ อาจารย์

อนันท์ เหลา ให้เขาช่วยดูให้ว่าโอเคไหม ด้วยความที่เราเป็นคนอ่อนน้อมตามนิสัยคนไทย เขาก็ช่วยดูให้เรา แถมสอนวิธีการสอนให้เราอีก

...เวลาที่อาจารย์เข้าสอน พิมก็เข้าไปดูการสอนของอาจารย์ท่านอื่นด้วยนะค่ะ

...ทุกคนใจดีกับหนูมากค่ะ นอกจากทำงานด้วยกัน เป็นที่ปรึกษาแล้ว นอกเวลางานเราก็แสดเอาท์กันนะค่ะ หนูเลยมีเพื่อนอายุ ๔๐ ซึ่งหนูเด็กสุดในนั้น อายุ ๒๐ เองค่ะ

...ตอนไปแสดเอาท์กันในผับ พนักงานไม่ยอมให้หนูเข้าร้าน ให้ยืนรอลูกข้างนอก เขาบอกหนูอายุไม่ถึง คือเราคนเอเชียจะหน้าเด็กโงะ หนูบอกให้ดูบัตรได้ หนูอายุเกินแล้ว แต่เขาบอกบัตรอาจจะปลอมก็ได้

...หนูโมโหมาก เลยไปนั่งกินกั๊กลิอบสเตอร์คนเดียวเลยค่ะ (หัวเราะ)

เส้นทางของสาวน้อยนักพูดอนาคตไกลคนนี้จะเดินสู่เส้นทางไหนกัน ยังเป็นคำถามที่เจ้าตัวยังคงค้นหาอยู่ต่อไป

"ตอนนี้เรียนอักษรอายุปี ๔ ใกล้จบมหาวิทยาลัยแล้ว ก็ยังไม่รู้ว่าตัวเองอยากทำงานอะไรที่แน่ชัดนะค่ะ ตั้งใจว่าอยากทำงานก่อนสักพัก ค้นหาสิ่งที่เราอยากรู้จริงๆให้เจอ แล้วค่อยไปเรียนต่อปริญญาโทในด้านนั้น

...แต่พิมคิดว่าพิมอยากทำงานเกี่ยวกับการศึกษา ได้เข้าไปช่วยสอนหนังสือเด็กๆ ตอนไปทำงานอาสาให้กับเซฟรอน พอดีคุณแม่ทำพิธีให้เซฟรอนค่ะ เลยขอเข้าไปช่วยงานคุณแม่ด้วย

...ตอนประชุมอาเซียน เราก็พูดเรื่องการศึกษา ตอนไปฮาร์วาร์ดเราก็ไปทำงานด้านการศึกษา ไม่ว่าเราจะทำอะไร การศึกษาสำคัญต่อชีวิต และพิมคิดว่าการศึกษาทุกวันนี้มีปัญหาค่ะ

...เพราะการศึกษาผิดจุด เป็นการพัฒนาอย่างผิดจุด การศึกษาทุกวันนี้สอนให้คนคิดเลขเป็น อ่านหนังสือออก แต่ไม่ได้หมายถึงคุณมีการศึกษานะ มีการศึกษาคือคุณสามารถนำข้อมูลที่มีอยู่มากัด แล้วทำชีวิตที่มีอยู่ได้ดีขึ้นได้

...เพราะฉะนั้น สิ่งที่พิมอยากทำคือการปฏิรูปการศึกษาค่ะ"

หลายคนอาจจะคิดว่าเธอโลกสวย ฝันถึงสังคมในอุดมคติ แต่อย่าเพิ่งสรุปอะไรง่าย ๆ เพราะเธอคนนี้ไม่ได้แค่นั่งฝัน แต่เธอลงมือทำมันด้วยตัวเอง

"พิมเป็นคนชอบคบค้าโอกาส บางครั้งอาจจะเป็นเรื่องยากมาก ๆ แต่ก็ไม่เคยคิดว่าทำไม่ได้ ตราบใดที่เรายังไม่ได้ลองทำสิ่งนั้นก่อน

...ซึ่งแน่นอนว่าชีวิตเราก็มีช่วงเวลาที่เราทำไม่ได้ เราเครียด แต่เราไม่สามารถทำทุกอย่างด้วยตัวเองได้อยู่แล้ว ก็ต้องลัดอ้อมไปขอคำปรึกษาจากผู้รู้

...ทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิต ไม่ได้เกิดขึ้นง่าย ๆ เราจะเกิดมาเป็นคนก็ยากแล้วค่ะ"

WW